

P R O T O K Ó Ł
nr 3/VIII/2019

**posiedzenia doraźnej Komisji Rady Miasta Lublin ds. Współpracy Międzynarodowej
z dnia 4 listopada 2019r.**

Obrady prowadziła Przewodnicząca Komisji Pani Monika Kwiatkowska.

W posiedzeniu uczestniczyło 4 członków Komisji, zgodnie z załączonymi listami obecności (**zał. 1 i 2**). Nieobecna była radna Anna Ryfka.

Ponadto w posiedzeniu uczestniczyły osoby zaproszone, zgodnie z listą obecności osób zaproszonych (**zał. 3**).

Porządek posiedzenia obejmował następujące punkty:

- 1. Współpraca międzynarodowa miasta Lublin w obszarze kultury.**
- 2. Sprawy wniesione.**

Adn. 1.

Informacje na temat współpracy międzynarodowej miasta Lublin w obszarze kultury przedstawił **Komisji Dyrektor Wydziału Kultury Pan Michał Karapuda**. Informacje uzupełniające przedstawiał **Dyrektor Biura – Centrum Współpracy Międzynarodowej Pan Krzysztof Stanowski**.

Na wstępie **Pan Dyrektor Michał Karapuda** przedstawił dokumenty, na bazie których miasto realizuje współpracę z innymi krajami w zakresie kultury, mówiąc o Strategii Rozwoju Kultury miasta Lublina na lata 2013-2020, Strategii Współpracy Terytorialnej na lata 2014-2020, umowach partnerskich i listach intencyjnych, ale też Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Lublin, na bazie którego funkcjonują w urzędzie specjalne wydziały i biuro, zajmujące się współpracą.

Pan Dyrektor mówił, że duży nacisk kładzie się w Lublinie na akademickość. W mieście studiuje bardzo dużo studentów z innych krajów i Lublin jest drugim miastem w Polsce z największą liczbą studentów zagranicznych, co świadczy też o tym, że atrakcyjność Lublina jest duża. W odpowiedzi na pytanie **radnej Jadwigi Mach** o rachunek ekonomiczny **Pan Dyrektor** dodał, że jest on oczywiście dodatni i miasto zyskuje ok. 200 mln zł. w skali roku.

Bardzo znacząca dla rozwoju miasta jest promocja kulturalnej marki lokalnej, która przyczynia się do większego zainteresowania miastem, również ze strony potencjalnych inwestorów, co skutkuje też lepszymi kontaktami i współpracą z firmami zagranicznymi. Łączy się to też z podwyższaniem kompetencji samych urzędników, co odbywa się poprzez delegacje i wizyty studyjne. Duży nacisk w polityce miasta kładzie się również na stałe poszerzanie oferty kulturalnej dla mieszkańców.

Pan Dyrektor nadmienił, że kluczowym momentem dla Lublina była decyzja Rady Miasta z dn. 15.03.2007r., dotycząca startu w konkursie o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury. Dużo się zaczęło wtedy dziać w zakresie kultury, ale też spraw społecznych, infrastruktury. Wszystkie zmiany jakie zaczęto wprowadzać w mieście zmieniły zupełnie jego oblicze, a w obszarze współpracy na arenie międzynarodowej owocowały nowymi kontaktami, np. z miastami Liverpool i Wilno oraz miastami hiszpańskimi. Z Wilnem współpraca zwiększyła się od kiedy zostało ono Europejską Stolicą Kultury. Ponadto miasto przygotowując aplikację przygotowało też Specjalny program wobec Wschodu, którego zasadniczym punktem była prezentacja kultury Ukrainy. Program został ostatecznie zrealizowany przez Wrocław, który tą stolicą został, ale w Lublinie pozostały już zaciągnięte w czasie przygotowań bliższe kontakty z miastami głównie zachodniej Ukrainy.

Ważna dla Lublina stała się również przynależność do programu Euro-Cities, w ramach którego działało Forum Kultury. W 2010 roku w ramach tego właśnie forum Lublin gościł ponad 50-u przedstawicieli miast europejskich. Drugim ważnym projektem, realizowanym od 2008 roku był program Rady Europy i Komisji Europejskiej pod nazwą Miasta Wielokulturowe i to właśnie Lublin był pierwszym polskim i pierwszym z dwunastu europejskich miast, które do programu przystąpiły. Na początku program był koordynowany przez Wydział Kultury, a później przez Biuro Partycypacji Społecznej.

Ostatnie lata aktywności miasta to dwa kluczowe jubileusze: pierwszy to jubileusz 700-lecia lokacji miasta na prawie magdeburskim oraz tegoroczny jubileusz 450-lecia zawarcia Unii Lubelskiej, które odbywały się wraz ze spotkaniami z partnerami z całej Europy. W sierpniu 2017 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli zagranicznych miast partnerskich zaprzyjaźnionych, na które przybyło około 30-u oficjalnych delegacji w randze mera lub wice-mera oraz ponad 300-u przedstawicieli Polonii z całego świata, co wskazywało na wysoką rangę Lublina. Odbyło się przy tym spotkanie przedstawicieli lubelskiej Polonii z różnych krajów świata, wiele wydarzeń kulturalnych jak choćby przedstawienie "Sen o mieście" na dziedzińcu Zamku Lubelskiego, który to spektakl przyciągnął bardzo dużą rzeszę widzów.

Lublin ma w tej chwili 25 miast partnerskich i 21 miast zaprzyjaźnionych, z którymi podpisał umowy intencyjne. Najlepsza współpraca odbywa się z miastami ukraińskimi, na co ma wpływ fakt, że mieszka tam wielu Polaków i ich potomków, a także niewielka odległość i łatwość wzajemnych kontaktów. Ważnym programem dla miasta pod kątem finansowym jest program wzajemnej współpracy w obszarze wspólnego pozyskiwania środków finansowych pomiędzy krajami: Polska-Białoruś-Ukraina, który umożliwia pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej. Nawiązując do informacji o miastach partnerskich Pan Dyrektor dodał, że jest podział na stare i nowe partnerstwa i z miast o najdłuższym stażu w partnerstwie z Lublinem można wymienić francuskie Nancy i niemieckie Münster; są to dobre, najlepiej wykorzystywane partnerstwa.

Pan Dyrektor mówił też o tym, że przy okazji uczestnictwa w różnych wyjazdach na uroczystości w miastach partnerskich wraz z delegacją wyjeżdżają też lubelscy artyści, zespoły folklorystyczne, chóry, które mają tam też swoje występy. Do Lublina przyjeżdżają też delegacje z miast, które są zainteresowane współpracą kulturalną z Lublinem. Również przy okazji różnych wydarzeń kulturalnych, organizowanych w naszym mieście, gościmy ambasadorów innych krajów.

Pan Dyrektor wspominał o organizowanym rokrocznie Lubelskim Festiwalu Folklorystycznym, który jest najszerzą prezentacją kultur z całego świata i na który są zapraszani goście z całego świata, również z krajów bardziej egzotycznych jak np. Egipt czy Meksyk.

Jeśli chodzi o działania bieżące Wydziału Kultury na arenie międzynarodowej to dotyczą one również współpracy Lublina w ramach sieci i organizacji międzynarodowych, a najważniejsze z nich to: Europejska sieć Eurocities, w której Lublin jest partnerem od 2004 roku, a w obszarze kultury działa aktywnie od roku 2007/2008, Miasta Międzykulturowe od 2008r., Europejski Znak Dziedzictwa od 2015r., programy Hero-dziedzictwo jako szansa, realizowane przez Miejskiego Konserwatora Zabytków wspólnie z Wydziałem Kultury i instytucjami kultury i jeszcze dwie ważne sieci: Europejska Platforma Sztuk Performatywnych i Europejska Sieć Współpracy Sztuki Performatywnej, a także platforma tańca współczesnego i choreografii, w związku z tym, że w Lublinie działa jeden z najlepszych teatrów tańca – Lubelski Teatr Tańca i to tutaj odbywają się Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca.

Omawiając partnerstwo wschodnie Pan Dyrektor wspominał o organizowanych w Lublinie kongresach, które stały się podstawą do organizowanego dzisiaj Kongresu Inicjatyw Europy Wschodniej.

Wymieniając kluczowe projekty realizowane obecnie w mieście Pan Dyrektor wymienił realizowane przez Warsztaty Kultury festiwale, m.in. Wschód Kultury i Inne Brzmienia – jedno z najważniejszych polskich wydarzeń, finansowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, podobnie jak Jarmark Jagielloński, który jest największą prezentacją sztuki ludowej krajów wschodnich, z którymi sąsiadujemy, realizowaną wraz ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych.

Widowiskowa i bardzo znana już stała się organizowana rokrocznie Noc Kultury oraz Festiwal Sztukmistrzów. Jest też magazyn internetowy Kultura enter, przygotowywany od 2008 roku oraz seria wydawnicza Wschodni Express, wydawana od 2014 roku, a towarzysząca festiwalowi Wschód Kultury i Inne Brzmienia.

Ponadto Pan Dyrektor wymienił nieistniejący już obecnie, a organizowany do roku 2015 roku Festiwal Teatrów Europy Środkowej Sąsiedzi. Ważnym wydarzeniem są też polsko-ukraińskie Spotkania Mistrzów Słowa i ogólnopolskie konkursy recytatorskie poezji i prozy ukraińskiej w Polsce oraz poezji i prozy polskiej na Ukrainie.

Dwa największe festiwale organizowane przez Centrum Kultury, a zarazem największe wydarzenia międzynarodowe w Lublinie to: Konfrontacje Teatralne i Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca. Od 2007 roku organizowany jest przez Centrum Kultury festiwal Wielokulturowy Lublin, pokazujący kulturę mieszkańców Lublina, reprezentujących inne narody, kultury, religie, a jest przygotowywany przez wszystkich mieszkańców różnych kultur. Na pytanie **Przewodniczącej Komisji Moniki Kwiatkowskiej** na czym polegają te przygotowania **Pan Dyrektor** uściślił, że festiwal przygotowywany jest praktycznie przez cały rok, odbywa się na przełomie maja i czerwca, a są na nim prezentowane: muzyka, teatr, obyczaje, zwyczaje, kuchnia poszczególnych kultur i przygotowują wszystko sami mieszkańcy czyli amatorzy, a Centrum Kultury jest jedynie koordynatorem tego przedsięwzięcia. Festiwal trwa około tygodnia i składa się właściwie ze spotkań, które pozwalają lepiej poznać kulturę i styl życia wszystkich mieszkańców Lublina.

Ponadto Pan Dyrektor mówił o ważnej roli jaką odgrywają we współpracy kulturalnej organizacje pozarządowe, np. Wschodnia Fundacja Kultury Wschodniej, wydająca kwartalnik Akcent, który prezentuje współczesną prozę i poezję, a jest dofinansowywany z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Instytutu Książki. Fundacja Transkultura organizuje festiwal Jazz Bez. Jest też organizowany w mieście festiwal muzyki folkowej „Mikołajki folkowe” i dużo innych imprez i wydarzeń współfinansowanych przez miasto w ramach otwartych konkursów. Kresowa Akademia Smaku i Europejski Festiwal Smaku – to też duże wydarzenia obok Jarmarku Jagiellońskiego o takim właśnie charakterze.

Na pytanie **radnej Jadwigi Mach** czy nie byłoby lepiej ze względów na koszty aby Kresowa Akademia Smaku i Europejski Festiwal Smaku zostały połączone w jedną imprezę lub też Kresowa Akademia Smaku dołączyła do jeszcze innej, **Pan Dyrektor M.Karapuda** wyjaśnił, że Kresowa Akademia Smaku jest organizowana przez organizacje pozarządowe, a Europejski Festiwal Smaku jest współfinansowany przez miasto i Urząd Marszałkowski, przy czym miasto dofinansowuje tylko ok. 1/3 kosztów.

Następnie Pan Dyrektor wspominał o nagrodach jakie otrzymują lubelskie instytucje, a które są dowodem na to, że działalność międzynarodowa w zakresie kultury jest zauważana. Pan Dyrektor wymienił m.in. Europejską Nagrodę Obywatelską, którą otrzymał za swoją działalność Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN (głównie w odniesieniu do przybliżania pamięci dawnych mieszkańców Lublina, reprezentujących różne kultury i wyznania) oraz nagroda dla tego samego ośrodka za kultywowanie pamięci polsko-żydowskiej. Jest też w Europie stowarzyszenie, skupiające największe europejskie festiwale i przyznające certyfikaty jakości i takie lubelskie wydarzenia jak: Noc Kultury, Inne Brzmienia, Karnawał Sztukmistrzów czy Jarmark Jagielloński właściwie rokrocznie

taki certyfikat otrzymywały. Jarmark Jagielloński i Karnawał Sztukmistrzów powstały z udziałem środków europejskich i dlatego też tytuł jednego z siedmiu cudów funduszy europejskich do tych festiwali trafił. Jeśli chodzi o projekty realizowane ze środków europejskich to jest to np. projekt „Bliżej siebie. Trzy kultury, jedna Europa”, realizowany razem z Brześciem i Lwowem, inny projekt „Inwestycja w kulturę”, dzięki któremu udało się w latach 2013-2015 wyposażyć nasze jednostki kultury: Dzielnicowy Dom Kultury Węglin i Bronowice oraz Warsztaty Kultury w sprzęt komputerowy i inne instrumenty. Ważny projekt dotyczył profesjonalizacji kadr kultury i dał możliwość w Lublinie i Lwowie przygotowania cyklu szkoleń dla pracowników. Jeszcze inny projekt to Europejski Lublin - współpraca na rzecz kultury czy też największy i najdroższy projekt, w którym Lublin w ostatnich latach bierze udział to Kreacja miasta i twórczości artystycznej „CreArt. Sieć miast na rzecz twórczości artystycznej”. Całkowita wartość tego projektu to 17 mln zł., z czego Lublin wnosi ponad 1 mln zł. i jest on realizowany przez Wydział Kultury we współpracy z Galerią Labirynt. Pan Dyrektor nadmienił, że we współpracy z Biurem-Centrum Współpracy Międzynarodowej oraz Wydziałem Projektów Nieinwestycyjnym są przygotowywane projekty dotyczące współpracy międzynarodowej i jak do tej pory wszystkie były bez problemów rozliczane.

Mówiąc o strategicznych kierunkach dalszej współpracy Pan Dyrektor nadmienił o podziale na 3 obszary: Europa Zachodnia gdzie możliwość aplikowania o środki europejskie ma duże znaczenie, Europa Wschodnia i kraje partnerstwa wschodniego - to ze względu na położenie ale i realizację współpracy Polska-Białoruś-Ukraina jest naturalny kierunek współpracy oraz Europa Środkowa i Południowa, gdzie Lublin od kilku lat też jest członkiem różnych projektów. Pozwala to nawiązywać nowe kontakty, jak chociażby z Timisoarą, Europejską Stolicą Kultury 2021 czy miastem Dubrownik. Działania w obszarze kultury na najbliższe lata to m.in. praca nad strategiami – strategią rozwoju kultury po roku 2020 i ogólną strategią rozwoju miasta, a także działalność w ramach sieci miast kreatywnych UNESCO, która skupia miasta najciekawsze kulturowo, np. Kraków należy do tej sieci, niedługo będzie Wrocław, a Lublin chciałby przygotować aplikację dotyczącą dziedzictwa i kultury tradycyjnej.

Wracając jeszcze do tematu Timisoary Pan Dyrektor wspomniął, że pierwszym obszarem współpracy kulturalnej z tym miastem są teatry i Lublin chce żeby współpracę nawiązał Teatr Andersena. **Dyrektor Biura-Centrum Współpracy Międzynarodowej Pan Krzysztof Stanowski** dodał, że Timisoara dostała nasze papiery aplikacyjne i to Oni nas zaprosili do współpracy. **Dyrektor Wydziału Kultury Pan M.Karapuda** mówił, że współpraca odbywa się za pośrednictwem biura europejskiego i poza współpracą w sferze teatru Lublin chciałby aby w Timisoarze odbywały się festiwale polskiej muzyki jazzowej albo tradycyjnej, a także była prezentowana sztuka współczesna, np. poprzez Galerię Labirynt.

Odpowiadając na pytanie **radnej J.Mach** czy polskie szkoły są brane pod uwagę w nawiązywaniu współpracy i to co mogą one tam zaprezentować np. chóry szkolne, **Pan Dyrektor M.Karapuda** poinformował, że dotychczasowe rozmowy nie dotyczyły naszych szkół, a też jest tak, że to miasto, które zostało wybrane na Europejską Stolicę Kultury samo wybiera sobie partnerów do realizacji programu i wskazuje w jakich obszarach tę współpracę widzi. Na pytanie **radnej J.Mach** o ewentualne niedociągnięcia czy bolączki w pracy **Pan Dyrektor** odpowiedział, że na pewno bardzo pomocne okazało się powołanie specjalnego Biura-Centrum Współpracy Międzynarodowej w Urzędzie Miasta, które koordynuje współpracę międzynarodową wszystkich wydziałów. Natomiast w odniesieniu do pytań/uwag **radnej J.Mach** odnośnie pracy Wydziału Projektów Nieinwestycyjnych, czy nie jest tak, że ten wydział realizuje zbyt odległe sobie tematycznie zadania, z zakresu kultury i gospodarki i czy powołanie takiego wydziału jest zasadne, **Pan Dyrektor M.Karapuda** odpowiedział, że nie jest władny wydawać takich opinii gdyż to jest sprawa

zwierzchnika Dyrektora Wydziału Projektów Nieinwestycyjnych Pana Prezydenta A.Szymczyka, ale ze swojej strony widzi potrzebę funkcjonowania wydziału i dużą rolę jaką spełnia w zakresie pomocy pracownikom innych wydziałów na etapie przygotowywania wszelkich projektów. Zapewnia też fachową pomoc pracownika, który będzie mógł się porozumieć w określonym języku itp. Podobne zdanie na temat potrzeby funkcjonowania wydziału i dużej pomocy jaką świadczy innym wydziałom wyraził **Dyrektor K.Stanowski**. W związku z pytaniem **Przewodniczącej Komisji Moniki Kwiatkowskiej** o to czy nie byłoby lepiej aby stworzyć przy poszczególnych wydziałach takie komórki, które przejęłyby zadania wykonywane przez Wydział Projektów Nieinwestycyjnych w zakresie realizowanym przez te wydziały, tak aby wszystko było realizowane w linii prostej, **Pan Dyrektor M.Karapuda** odpowiedział, że wydział jest potrzebny bo przygotowuje projekty, koordynuje ich realizację i jest to tak potrzebna komórka jak Wydział Funduszy Europejskich. **Dyrektor K.Stanowski** dodał, że ten wydział od początku inicjował współpracę w każdej dziedzinie i pomagał w tworzeniu oraz monitorował wszystkie projekty miękkie. **Przewodnicząca Komisji M.Kwiatkowska** dodała, że członkom Komisji nie chodzi o likwidację wydziału, ale o zastanowienie się nad organizacją jego pracy i zakresem zadań jakie realizuje, a dyskusja może się przyczynić do udoskonalenia tej pracy.

Adn. 2.

Przewodnicząca Komisji Monika Kwiatkowska zapowiedziała, że kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się 18 listopada br. o godz. 14.00 i będzie to posiedzenie, na którym zostaną członkom Komisji przedstawione zadania jakie realizuje Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta w zakresie międzynarodowej współpracy gospodarczej.

Na tym posiedzenie zakończono. Posiedzenie trwało od godz. 16.00 do godz. 17.40.

Protokołowała:

/-/ Sylwia Bednarska

Przewodnicząca Komisji

/-/ Monika Kwiatkowska

